

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hónap . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adtnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyitlertől oszlopok garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Mi történik a delegációban?

Kolozsvár, jan. 8.

Csodálatos egy közjogi szervezet az az igényezett delegáció. Deák Ferencz azzal az intenczióval alkotta meg, hogy legyen a két állan parlament-jének egy olyan szűkebbkörű bizottsága, a mely a közösügyi kiadásokról szóló pénzügyi, valamint a külügyi és hadügyi költségvetéseket és az ezek körébe tartozó kormányzati politikát megbírálja a költségvetést megállapítsa.

Hát igen természetesen dolog, hogy a mikor Deák Ferencz ezt a bizottságot illykép szervezte, előtte az lebegett, hogy ez a parlamenti krendeltség beható kritikát gyakorol majd az eléje kerülő előterjesztések és költségvetési javaslatok felett és csak az ország érdekeinek komoly mérlegelése mellett fogja a közös költségvetés teteit megállapítani.

Am a mióta ez a delegáció működik éppen csak a legutóbbi alkalommal vagy a jelen napokban tartott üléseken hangzottak el a kritika szavai ebben a testületben.

Ezelőtt azt csinálták a delegátus urak, hogy egyszerű fejbólintgatással mondták a közös miniszterek előterjesztéseire. Csak éppen olykor történt meg, hogy egyik másik delegátus neki bátorodva néhány szerény kérdést intézett a miniszter urakhoz is, mint a ki jól elvégezte a dolgát, ismét csak rámondta: az áment mindenre, a mit eléje tálatak.

Szóval a delegáció egy mesterségesen elaltatott lelkiismerettel bíró testület, a mely a szó teljes értelmében lélek nélkül való szervezet lévén — merőben gépies munkát végez.

El kell következnie a jelen időnek és el helle jönnie Ugron Gábornak, a ki rem kevesebbet, mint azt tette meg, hogy — felbresszette a delegáció lelkiismeretét és az a vita, a mely Ugron fellépése következtében megindult azt bizonyítja, hogy a delegációban is lehet lelkiismeret, csak éppen arra volt szükség, hogy egy erőlyes szellem az ő csodálatos energiájával megélessze azt.

Ma már csak e néhány napi tanácskozás után is azt kell tapasztalnunk, hogy egy szervezet, a mely eddig lélet nélkül úgy szólva álmatagon helyeselt mindent, a mit a közös kor-

mány előterjesztett, ma már kezdi összeszedni magát és kezdi azt a funkciót végezni, a melyet maga Deák Ferencz szánt neki. Más szóval a delegáció most kezd átmenni az a nagy átalakuláson, a melyen már az első esztendőben át kell vala esnie: kezd a delegáció felemelkedni a kötelesség öntudatára. Kezd lélegzelni, kezdi az erőit öntudatosan használni, kezd lelkiismeretes munkát végezni.

Hog ez az eddig alvó testület cselekvésre ébredt, egyenesen Ugron Gábornak az érdeme. Az a bátor fellépés és az a kötelességtudás, melylyel Ugron fellépése együtt jár, egészen megtartotta ennek a testületnek az arculatját, de még a karakterét is és most már reményünk lehet arra, hogy ezután illykép gyakoroltatván e testületben a kritika joga az a tehetetlenség, melylyel főképpen a közös hadügyi kormány évről-évre elhúzódott — némileg alá fog szállni s ez uton nem csak a költségvetés kiadási teteleiben mérséklés fog beállni, hanem maga a közös hadügyminiszter is leszáll arról a lóhátról, a melyről eddig csak parancsokat osztogatott és csak követeléseket formált, a tisztelt delegátus urak pedig egyszerűen megalapultak és ráhagytak mindent a fensőbb akaratra.

Ugron Gábor végre öntudatra ébresztette ezt a télen testületet.

Az a nagyszabású kritika, melylyel nemcsak a költségvetés teteit, de különösen a közös hadügyi kormány egész politikai rendszerét illette, messze túlhatott e testület tanácskozási ténén s az egész európai sajtó foglalkozik most az Ugron beszédeivel és a delegáció tanácskozáisaival.

Ezzel Ugron formászerűleg bevezette a delegációt az európai politikai koncertbe s ma már kezdik olyan testületnek tekinteni, a melylyel érdemes komolyan foglalkozni.

Ezt a nagy eredményt egyenesen Ugronnak köszönheti a delegáció, s csak hálás lehet érte ebből a szempontból is. Politikai tekintetben pedig megcsülhetlen szolgálatot teljesített Ugron a haza iránt.

Politikai hírek.

A katonatisztek fizetésemelése.

A magyar delegáció hadügyi albizottságának elfogadták a katonatisztek fizetésemelése-

sére vonatkozó közös hadügyminiszteri előterjesztést. A vita során a magyar delegátusok élénken hangsúlyozták azt az aránytalanságot, mely a magyar polgári tisztviselők mostani fizetése és a katonatisztek fölémelt fizetése közt keletkezik. Főleg a megyei tisztviselők nyomoruságos fizetése kelti fel a figyelmet, ha az összehasonlítások tereére lépünk. Krieghammer báró közös hadügyminiszter ezzel szembea azt az álláspontot foglalta el, hogy a tisztí fizetések most rosszabbak, mint Mária Terézia idejében voltak, holott az állapotok sokkal terhesebbek.

A hirdetés és naptárbélyeg eltörlése. Lukács László pénzügyminiszter legközelebbi törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé. Az újsághirdetések, a naptárak és a plakáthirdetmények bélyegilletékének eltörléséről. Az újsághirdetések, vagy miként hivatalosan nevezik: a hírlapi beiktatások bélyegilletéke bönitőlag hatott az üzletvilág egészséges versenyére s nyomasztó teher volt a lapkiadókra nézve is. A hírlapokba iktatott minden hirdetménytől ugyanis 60 fillér bélyegilleték járt az államkincstárnak. Ez a fizetési kötelesség az 1900 év július első napjától kezdve meg fog szűnni. A naptárak, akár önálló egészet alkotnak, akár más nyomtatványok alkotó részei, ma minden példány után 12 fillér bélyegilleték alá esnek. A naptárak ily módon való megadóztatása a népművelést hátráltatja. A naptár a legalsóbb néposztály körében is vérvőre találván, az előtettelek elosztására, a helyes gazdasági elvek és általában a közművelődés terjesztésére igen alkalmas eszköz.

Mit csinál az Emke?

Budapest, jan. 6.

A M. N. írja:

Levelet kaptunk Sándor József orsz. képviselő urtól, a ki tudvalevőleg előharczosa és zászlóvivője az Emkének. Leveleiből panasz hangzik ki. Újból hangsúlyozzuk, hogy cikkeinkben hiányokat és mulasztásokat panasztunk el, azok orvoslását követeltük s követjük. Elismertük, hogy az Emkének mai szervezete s alapszabályai nem teszik kötelességévé, hogy az erdélyi kérdés gazdasági oldalával, mint pénzügyi, foglalkozzék. De nem is tiltja el a gazdasági harez figyelemmel kíséréstől; s épp azért súlyos mulasztásnak tekintjük, hogy az Emke széles összeköttetéseivel, messzeterjedő hálózatánál fogva, önként nem vette fel működése körébe ezt a nagyjelentőségű ügyet.

Kötelessége lett volna az Emkének a kormányt s a közvéleményt állandóan figyelmeztetni azokra a veszélyekre, a melyek a magyarság birtokviszonyait Erdélyben fenye-

getik s fenyegetik. A veszélyek így lapangva, ellensúly nélkül érvényesülhettek. Az ország közvéleménye ennek folytán csak legujabban ébredt fel azon megdöbbentő tudatra, hogy Erdély magyarsága részben ki van sajátítva. Hogy a román pénzügyi tereszerü akciót hajtanak végbe oláh föld-birtokos közposztály létesítésére. Az Emkének már eleve el kellett volna végeznie azt az eclaireur-szolgálatot, melyet töle méltán megvárhatott volna az ország.

Akkor nem történelhetett volna meg a lefolyó évtized alatt az a szomorú birtokcsere, a mely a magyarság rovására s az oláhok javára Erdélyben végbement. Gondolni kellett volna az Emkének arra, hogy a mit ő kulturális téren cselekszik, annak csak úgy lehet eredménye, ha az életben gyakorlatilag beválik. A mit az iskolában teremt, a magyarság propagálása, csak akkor válik hasznossá, ha az iskolából kikerült nemzedék számára megadjuk annak a lehetőségét, hogy magyar is maradjon. Holott ellenkezőleg, szomorúan tapasztaljuk, hogy a mit az Emke iskolái a magyarságnak szereznek, azt az élet ridég valója igen gyakran megsemmisíti. Az Emke kisedővői és iskolái nem elegendő intézmények arra, hogy a fiatal nemzedéket megóvják később az eloláhosodástól.

It van az a hiba, a melyet mi szintén felrótunk. Az Emkének, teljesen épségben tartván kulturális programját, ki kell terjesztenie tevékenységi körét oly irányban, hogy közvetítse az iskola és az élet közt az átmenetet s teremtesse meg a kettő közt az összhangot. Erre pedig meg van a lehetőség, hogyha szemmel tartja azokat a pontokat, a hol a nemzetiségi és faji küzdelem háttérben gazdasági érdekek lappanganak. Ezeket felkulatni, rájuk felhívni a kormány és társadalom figyelmét, megjelölni a szükséges segítés módját s előkészíteni minden egyes ponton a társadalmi s állami beavatkozás útját: oly ez, a melynek leginkább az Emke felelhet meg. Ismételtük és újból ismételtük, hogy az Emkének eclaireurszolgálatot kell teljesítenie. Nem kívánjuk, hogy az Emke az ő tőkéivel pénzügyi teresítést. Szó sincs róla. Tarisa csak azokat ama kulturális céloknak, a melyeknek rendelvén. A gazdasági akciót magát nem az Emke számára tervezzük.

A kormány és a társadalom azok, a melyek erre a nagy akcióra hivatnak s a mi kitűztűt célunk az, hogy ez az akció mennél hamarabb konkrét alakot öltöjön. El is fogjuk végezni ezt a magunk elé tűzött feladatot s nem nyugszunk addig, míg az

erdélyi kérdés egy nagy szabású segélyakcióval a megoldás stádiumába nem tereltetik.

De a mig ennek az agitációknak meglesz a kívánt s előrelátható sikere, azt óhajtuk, hogy egy kész organuma legyen az Emkeben. Jól s czél szerűen szervezett organuma, a mely a kellő pillanatban minden irányban előkészítette legyen az akcióra a talajt. Ezért óhajtuk, ezért követeljük az Emke újjászervezését. A benne rejlő nagy morális és hazafias erőt értékesíteni akarjuk az erdélyi birtokkérdés megoldásában is.

Egyébiránt, a mit követelünk, azt — mint ismételtén kifejtettük — az összes kulturregletekre kívánjuk s állandóan napirenden fogjuk tartani ezt a kérdést, a mig abban az irányban nem történik újjászervezés, a melyet mi megjelöltünk. A mi azt illeti, hogy az Albina előbb vagy később jött-e létre, mint az Emke, a kérdés nem dönti el a dolog lényegét. Ezészen bizonyos ugyanis, hogy az Albina agrár-akciója az Emke létesítése után s ennek ellensúlyozása céljából bontakozott ki. És, fájdalom, ez a kibontakozás nagyon is sikeresen történt. Sikeresebben, mint az Emke kulturakciója.

A hitbizományi birtokok.

Ez adatokat a földművelésügyi miniszteriumnak a hitbizományi, valamint a közös és közbirtokossági birtokok területéről és miveltési ágak szerinti megoszlásáról szóló jelentéséből vesszük.

A hitbizományi birtokokról szóló részből is kitűnik, hogy ez idő szerint hazánkban 91 hitbizomány áll fón.

A legrégebbeket XVII. században alapították többnyire oly főurak, akiknek Ausztriában is voltak birtokaik. Hazai törvényeink akkor még nem ismerték ezt az intézményt, a hazánkban alapított hitbizományokat tehát abban az időben még úgy tekintették, mint az Ausztriában fekvő fohitbizományi birtokok kiegészítő részét.

A legelső magyarországi hitbizományi birtokokat Harrach Károly gróf (1629), Pálffy Pál gróf (1653), Könyessig Lipót, Ferencz és Antal grófok (1681), és Eszterházy Pál herczeg (1695) alapították, a legújabb hitbizományok első birtokosaiá kijelöltettek: Wodianer Albert báró (1890), Andrássy Sándor gróf (1892) és Karácsonyi Jenő gróf (1893).

A kilencvenegy hitbizományi jelenlegi birtokosainak névsorában két Andrássy gróffal, három Erdődy gróffal, négy Eszterházy gróffal és egy herczeggel, négy Festetics, öt Károlyi, két Majláth, három Széchenyi és öt Zichy gróffal találkozunk.

A jelenlegi hitbizományi birtokosok közt öt asszony is van: Ahrenberg Károlyné herczegnő, Haynau Matild báróné, Odessalchy Ágoston herczegnő, Wenckheim Frigyesné grófné és özv. Zichy Rezsőné grófné.

AZ „ELLENZÉK” TÁRGYJA.

1900. Január 8.

Iparos polgártársaink a tükörben.

(Dr. Haller Károly felolvasása.)

Tisztelt hallgatóság, Polgártársak!

Eldöntöttnek kell tekintenünk azt a kérdés, hogy az új évvel a 19-ik század utolsó éve vagy pedig az új század első éve közzött-e be? Hivatalosan az utóbbi lett kimondva, minél fogva ma már a 20-ik században lennénk. Megvallom, hogy ezt belátni képes nem vagyok; mert a mint az első tíz-nek utolsó éve a 10 és nem a 9, s a második tíznek első éve a 11, úgy minden 100-nak is utolsó éve a teljes 100 és nem a 99, következésképpen az új századnak első éve szükségképpen a letelt századakra következő első nappal kezdődik. Osszuk fel például a 19-ik századot négy részre s mit találunk? Az első negyed-század betelik a 25-ik évről, a második az 50-ik, a harmadik a 75-ik s a negyedik a 99-ikké! A mikora a 100-ból meg egy év hiányzik!

Ámde a hivatalos döntés értelmében egy század tűnt le azóta, hogy e teremben utójjára láttuk egymást s ha a két ellentétes nézetet állítjuk egymás mellé, azok, a kik a mostani évet még a 19-ik 100-hoz tartozónak mondjuk, abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy nemcsak a mult században éltünk, de a meg az ezután következő jövő században is remélhetőleg élni fogunk. Merem hinni, hogy mi vagyunk többségben.

De ha egy évvel előbb kezdjük meg az új századot, ezzel egy egész évvel több időnk is lesz arra, hogy hazafias lelkesedéssel munkáljunk azon, hogy az új század a magyar hazára áldást hozzon.

Egyelőre az bizonyos, hogy egy új évben vagyunk s így az is bizonyos, hogy b. u. é. k!

Immár 7-ik éve, hogy a vasárnap délutáni népszerű előadások folynak. Engem ért a megtisztelő feladat, hogy ez előadások rendezését vezessem s hála a hivatott szakférfiak hazafias készségének, de iparos polgártársaink és ifjaink ama nemes buzgalmanak is, melylyel az előadásokat látogatták, ezeket szép siker is kísérte.

Midőn szerencsém van iparos polgártársaimat és az iparos ifjúságot üdvözölni, engedjek meg, hogy a vasárnapi előadások jelentőségét néhány vonással vázoljam.

Sokan vannak, a kik a felolvasásokat hiábavaló, felesleges dolognak tartják s azt mondják, hogy a felolvasások csak oly embereknek valók, kik olvasni nem tudnak, mert az olvasni tudó ember a felolvasás tárgyát elolvashatja s jobban megérti, mint az egyszerű hallásra lehetséges. Egyik sem igaz!

Az olvasni nem tudó ember létükre oly szűk, hogy bármennyire népszerű is legyen a felolvasás, abból egyszerű hallásra éppen semmit mese ért meg; — az ilyen embernek nem kell, vagy felfogási képességének megfelelő oktatás.

Az intelligens ember a felolvasásnak kinyomatott tárgyat egyszerűen nem olvassa el. Ha például a mai előadás a lapokban megjelenék, bizony e nagy társaságból alig olvasná el valaki, mert vagy nem kerül a lap kezébe, vagy éppen nincs ideje azt elolvasni s holnap már más lap van előtte.

Ha azonban a felolvasást oly szép számú s a művelődés eszközei iránt fogékony hallgatóság, mint a miyenhez most is szerencsém van, hallgatja meg, — többen vettek közvetlen tudomást róla, mintha ezt bármely nyomtatvány közvetítette volna.

S ha a felolvasott gondolatok közül egyiket-másikat a hallgatók közül csak egyetlen egy is annyira érdekelte, hogy arra helyeslő vagy hibáztató megjegyzést érdemesnek tart, már

el van érve a cél. Sokan gondolkoznak s ugyanannyian talán beszélnek is a dologról s kifejlődik egy oly eszmecsere, mely a közérdeknek csak javára szolgál.

Ezeknek a felolvasásoknak közvetlen célja pedig az, hogy a hasznos ismeretek különböző köröiből tartott előadások alkalmat nyújtsanak iparos polgártársaink és ifjainak amaz ismeretek megszerzésére, melyeket az iskola nekik nem adhatott meg, de a melyeket a társadalom a számottevő iparosoktól megkiván!

Sajnosan kell tapasztalnunk, hogy az u. n. polgári osztályban az ifju nemzedék, ha a műveltség bizonyos fokát elérte, csaknem kivétel nélkül a köztisztviselői pályára törekszik, vajmi kevés jut ebből az iparos-osztálynak, melyre leginkább kedvezőtlen körülmények terelik az ifjut.

S honnét kapja hát az iparososztály jelöltjeinek legnagyobb számát? A szegény iparostól és a köztisztviselő családjából, de innen is a selejteést, a kit a szülők vagy nem képesek kellően nevelni, vagy a kit minden iskolából kicsaptak.

Merem fölvetni a kérdést: hányan vannak közöttünk, kik a polgári iskolát végezték? Holott rendszerint ez kellene, hogy alapfeltétele legyen az ipar hivatott jelöltjeinek. S most fellátlom a tükört, melyben nem egy polgártársunk ráfog ismerni önmagára. Reményem, nem veszik rossz néven nekem az őszinte szót; meglehetnek győződve, hogy azt a legjobb indulat s iparos polgártársaim iránt táplált rokonszenvem adja ajkaimra. Bizony, be kell vennünk az orvosságot, ha még oly keserű is; míg a méreg többnyire édes ízű, de annál hamarabb öl.

Nagy társadalmi baj az a *nagyváros*, mely abban áll, hogy olyan sokan elégedetlenek a tehetségeik és képességeik által és sok esetben bizony a kevéssé kedvező körülmények által is nekik kijelölt hatáskörrel s minden áron másba, mely szerintük magasabb, törekednek.

Minden körben, minden osztályban tapasztalhatjuk ezt.

A mesterias vagy a mint ma mondják „iparos tanonc”, ha ma felszabadult és segédlett lett, — holnap már szeretne mesterré lenni s önállóan ipart űzni.

Az iparos, ha kevésbé művelt és kevésbé ügyes, azért, hogy nem boldogul, a társadalmat okozza és a mesterségtől szabadulni igyekszik. Szébb, magasabb és kényelmesebb pályaként kecselteti őt a keresmárosság vagy a szatócsosság. Ennek kell tulajdonitannunk azt a jelenséget, hogy városainkban alig van ház, melyben szatócsüzlet vagy bormérés ne lenne.

Ha valahol hivatalszolgai állás töltendő be, egész serege az iparosoknak pályázik rá, az a 20 ft haví fizetés többe nek látszik neki, mint a mit tisztességes mesterségével megkereshet; seperi, lótni-futni könnyebb, mint komolyan dolgozni s ha bejut ily állásba, keserves csalódásban még elégedetlenebb.

A közművés, melyet valamilyen nyire kibővítheti, mindjárt gyárosnak vagy nagyiparosnak, a kereskedő nagykereskedőnek, a pénzváltó bankárnak, a mezei gazda nagy birtokosnak s így tovább nevezi magát.

S ha csak e mellett maradna, hogy magát nagyobbnak képzei s többe nek mutatja, mint a mi valósággal, ez még nem lenne veszedelmes, mert sokszor még mulató is, de a képzelt nagysággal járó külső tisztesség és változott életmód nagyobb igényei legelőbb esetben az illető vagyon és erkölcsi bukását eredményezik.

Nem egy különben derék iparos lett már annak a hűségnek áldozata, mely őt tulajdanképpen hivatása teréről eltántorította, mely benne azt a csalékony vágyat keltette fel, hogy a társadalomban tekintélyesebb fokot emelkedjék s beállott tehát földesurnak, szép emeletes házat épített vagy legalább is szőlőt vásárolt s így földbirtokossá lett. Az üzleti viszonyok változékonyasága mellett azonban csakhamar érezhetővé vált az üzlet-

ből kivont tőkének a hiánya; ezt jobb időnkig kölcsönnel kellett pótolni.

Ámde jobb idők elől ezzel már rendszerint elzárunk az ajtót, mert az iparos hivatalától eltérő mezei gazdaság vagy éppen a szőlőművelés, a befektetett tőkének kamatait bizony nem hozzák meg, de mennyivel nagyobb az az idő és munka értékesítése, melyet a mezei vagy szőlőgazda az iparosnak okoz.

Álljon itt bemutatól egy példa, melyet saját tapasztalásomból mondom el. Évek óta nálam ugyanaz a kályhamester készíti és gondozza kályháimat, mondhatom, hogy kitűnő mesterember.

Egyszer tavasszal egy új kályhát rendeltem nála, mely a nyár folytán lett volna felállítandó. Telt az idő, de a kályha nem készült meg; többszöri sürgető izenet után magam mentem el utána nézni; a mestert nem találtam otthon, de feleséges kérdészemre elmondta, hogy a szőlőben van, mert drága a napszám, neki magának kell kapálni, termés egy sem lesz, mert a fagy tönkre tette a szőlőt s így nem lehet még drága napszámot is fizetni.

Ennek a mesternek a tudománya csak egy kapás napszamos munkájának az értékét képviselte?

Persze másutt vettem kályhát. Egy derék kőműves mester jó mód-ba jutott virágzó üzlete folytán. A gazdaság elbizakodottá tette. Szeretett volna tekintet ur lenni, minél fogva üzletét elhagyolta s hivatal után nézett. Kapott is egy kedve szerint valót (vámcsedő lett), de hivatalviselés közben mindig szegényebb lett. „Hogy vagy?” kérde egyszer egyik barátja. „Bizony barátom, mig hátra mentem (már mint kőműves munkaközben) előre haladtam, mióta előre megyek, visszafelé haladok.”

Hány jó módú mesternyitja föl a családjához vezető ajtót az iparos ifju előtt, ha az még oly szorgalmas, ügyes és szolid is. Nem-e legtöbb hiúságnak az hizele, ha lá-

A hitbizományok hazánk összes területének 472 százalékát foglalják el. Legkiterjedtebbek a Duna jobb partján, a hol az összes területnek 13'4 százaléka hitbizományi birtok. (Sopronmegyében 276, Mosonmegyében 208, Somogyban 145 és Baranyában 16'64 százalék.)

Legkevesebb hitbizomány van az erdélyi megyékben, hol a területnek átlag felszázalékánál kevesebb a hitbizomány, bár egy újabb alapított nagy hitbizomány következében a torda-aranyosmegyei hitbizományi birtokterület több, mint 4 százalékra emelkedett.

A hitbizományi birtokok átlagos területénél sokkal nagyobb, mint a nyugati államokban (Ausztriában 3905, Poroszországban 5576 hektár, nálunk nemkevesebb mint 14.790 hektár). Nagyobb gazdasági hátrányok elkerülése végett a földmívelésügyi miniszter nézete szerint a hitbizományoknak nem annyira a minimumát, mint inkább a terület maximumát kellene meghatározni, a mely sokkal nagyobb lehetne az erdőbirtokra, mint más mívelési területekre nézve. Kivánatos továbbá, ugyancsak a miniszter, hogy ezentul csak oly megyék területén s csak annyiban létesítenének hitbizományok, a hol az ékként leköltött birtok nem haladja tul az összes terület bizonyos százalékát.

A hitbizományi területek nagyságából eredő hátrányokat mérsékelhetnék a hitbizományokon meghonosítandó hosszabb idejű kisebb bérletek, melyek végett főleg kellene jogosítani a hitbizomány élvezőjét arra, hogy belterjesebb mívelés biztosításával az utódokat is kötelező hosszabb idejű bérleti szerződéseket köthessen.

Utolsó találkozásom Petőfivel.

Budapest, jan. 8.

A Petőfi Társaság nagygyűlésén Jókai Mór felolvasásában Petőfivel való utolsó találkozását így adta elő:

Egy szép tavaszeli napon Nyáry Pállal sétáltunk Pest utcáin. Szomorú látvány volt. A kövezet felszedve, a palotasor leégve, összerombolva, a komor falak íjesztően meredeztek egymásra hajolva, mintha tanakodának, melyik dőljön le előbb. A hol még nem volt beégve a földszint, ott az ablak deszkával volt beszegezve. Legjesztőbb volt a Redoute Budára néző része. Erre haragudtak legjobban, mert itt tanácskoztak a magyarok. Nehol még füstlőgött a pincéből a tűz lávája. Jó, hogy az eső kezdett esni. Ez ez eső visszatéríti mindama kárt az országnak, a mit a háboru okozott — mondta Nyáry. — Alig birtunk megvalóínni.

Hát volt nekünk erre szükségünk?

Akkor szerettem volna az első utcaszegletre odaülni az én bolond fejemet, melyben a szabadság fésket vert.

És ha még nézek a Dunasoron, nem sajnálom, hogy nem vertem oda az én bolond fejemet.

Az időben tárgyalták az orosz intervencziót a magyar bonyodalom miatt. Bonyodalom itt nem tehetett egyebet, mint a magyar dicsőséges harcokat. Eközben eljutottunk a Szt. Kristóf. Lepedőnagyságu veres plakát volt rajta. Szemere Bertalan rendelete volt, melyben az orosz invázió közelségére tekintettel három napi böjtöt, bűszajrást, imát ajánl. Így szoktak védekezni a sáskajárás ellen.

Nyáry Pál így szólt hozzám: Lengyelország halálszagát érzem. Hangos kacaj hallatszott mögöttünk. Hátrafordultunk. Pe-

tőfi állt ott. Szakállát rég nem borotválta, kalapja nem volt fején, zubbonyban, kihajva az ingallérja. Kardja nem volt az oldalán. Fogai közt morzsolta: Fuimus Troes, fuit Ilion.

— Szegény bolond, — mondotta Nyáry, — elvesztette a rangját a nyakkendőnemviselés miatt. Irt egy magyar Marsellaist Előre ezimen. Felajánlotta a kormánynak, nyomassa ki 100,000 példányban és adjon neki 10000 frtot. Ha Nyáry a miniszter, megadja, Petőfi meg lett volna mentve, menekülhetett volna külföldre. De a tudósok miniszteriuma nem birt érzékelni a poéta fajsulya iránt. 500 forintot adtak neki. Nyáry Páltól kérdeztem, nem jön-e a bankettre. Ez a nap a vigasságnak volt szentelve. Nagy Sándor dandára vonult keresztül a városon. Bankettet adtak a Nemzeti Múzeum nagy termében, mert a nagyvendéglők mind rommá lettek. Csodamód szabadult meg a Nemzeti Múzeum. Ebéd idején ott jöttünk össze. Valaki odátámasztotta mellettem a vállát a lépcső kövének: Petőfi volt.

— Hej, Sándor, mi se így álltunk valamikor ezen a muzeumi lépcsőn. — Oda került mellém Rosenbach Verplegsoberkommissär, pápai ismerőstünk. Egy aranygalléros tábornok jött arra, N. Sándor. A közönség nyugodtan várta.

Az asztal végén Rosenbach ült, jobbra tőle Petőfi, balra én. Rosenbach visszaemlékezett rám a pápai időből.

— Mi a foglalkozása?

— Tehát skribler, író.

Ellenben ő temérdek szénás szekeret védett meg. Mennyi baja van, mit den verfluchten Bauern. Mi Petőfivel csendesen ültünk ott, két ismeretlen ifju. Tavaly ünnepelt költők, ma fakó civilek. Porra lett velünk együtt minden: a dicsőség, a költészet, az egész világ. Nincs jövő. Petőfi sem barátom már. Tavaly még lelkenek megmaradt fele, most már idegen, mert elvettem azt az asszonyt. Ez elatt lepergett a diszkoma az utolsó mogyoróig. Sorban hangzottak a toasztok, a mi igen jeles visszhang volt a Szemere börtöndeleitére.

Mikor a hullakeselyük károgának a fejünk felett, poharakkal csilgellünk a helyett, hogy kirántanánk a kardot:

— Fegyverre magyarok!

Émelyítőnek találtam a toasztokat, végül felállottam én is és ilyen toasztot mondtam:

— Poharat emelek a hősökre, a kik a szabadságharc alatt még ezután el fognak esni.

Petőfi felállott.

— Köszönöm, pajtás, hogy rám köszöntött a poharat.

Ekkor már megbántam a toasztomat.

Négy hét múlva ott volt Petőfi az általam felkészöntötték dicső sorában.

Egyleti élet.

Fuzekas-ipartársulat közgyűlése. A kolozsvári fuzekas-ipartársulat, szombaton tartotta évi rendes közgyűlést. A gyűlésen három tag kivételével mind jelen voltak a társulat tagjai. A gyűlés elég nyugodtan folyt le. Mikor azonban a régi tisztviselők szokás szerint a tisztviselőkről leköszöntek és a választást elrendelték, a korteskedés nagy zajt és élénkséget keltett. A tagok két párta-

szakadtak. A győző párt Laposi Sándor köztszertelben álló és független érzelmi tagtárs zászlója alá sorakozott. A kisebb párt a volt elnök mellett pártoskodott. A tagok türelmetlenül várták a választás eredményét. Nem sokára a szavazat szedő bizottság elnöke jelenti, hogy az 1900. évre szavazás többséggel meglelték választva a társulat tisztviselőinek: Elnök: Laposi Sándor. Alelnök: Vacsek József. Pénztárnok: Mihályi Ferencz. Jegyző: Bréda Ferencz. Ezen négy tisztviselőn kívül még hat választmány és két póttag.

ZENE.

Kubelík Jan a Paganini redivivus, az ifju cseh hegedűművész a ki váráshegedűjével művészetének csudaszerű tükölyével rohamban meghódította a budapesti közönséget, általános óhajra a vidéken is befogja mutatni az ő páradán és tünneményes virtuozitását. A fiatal művész mellett hosszú külföldi körutjára indul, nem akarja elmulasztani az alkalmat, hogy mesteri játékaival a vidékieket is megismertesse. Erre az elhatározásra a magyarok iránti meleg rokonszenve és a hála indítja, a miért a budapesti közönség és a fővárosi sajtó őt olyan páratlanul lelkes elismerésben részesítette.

Hogy a fiatal művész, a vidéken rendezendő hangversenyeinek számáról jó előre tájékoztatva lehessen és a művészi körutját pontosan beosztassa, a Rózsavölgyi és Társas udvari zeneműkiadó cég Budapesten felkéri a nagyobb vidéki városokban hangversenyei rendezésével foglalkozó vállalkozó urakat, sziveskedjenek esetleges ajánlataikat sürgős levélben a fenti cégnek bejelenteni.

IRODALOM.

E. Kovács Gyula költeményei, melyre az elhunyt költő-művész leányai hirdettek előfizetést, egy díszes kiállítású kötetben a jövő hó folyamán fog Kolozsvárt megjelenni. Az előfizetési határidő meghosszabbításával a kötet megjelenése is késétt, mivel előbb a nyomandó példányok számát nem lehetett megállapítani. E körülményről az érdekelteket ez uton értesítik a kiadók és egyuttal tudatják, hogy a megmaradt példányokra a Magyar Polgár kiadóhivatala (Kolozsvárt) két koronájával előfizetéseket még elfogad.

E szép munkát, mely az elhunyt művész arcképével és életrajzával fog megjelenni, ajánljuk olvasóink figyelmébe.

SZÍNHÁZ.

Vizkereszt.

Nehogy azt higgye valaki, hogy *Shakspere* vigjátékáról van szó. Csak rossz gyűjtőnév akar ez lenni. Egy kalap alá tétele a vizkeresztit öt előadásnak, melyben nagyon sok tanúság rejlett.

És a tanulság? Az, hogy a kolozsvári színház legjobban adja: az operát. Leggyöngyöbben: a népszínművet. A két szék közt van (ha nem is épen a pad alatt): a dráma.

Bizet *Carmen*-jét most is kitűnően adták. *Szekely Irén* alakító képességének maximumát adja a czimszerepben. S hozzá gyönyörűen is éneklő Carment. *Mezei* azonban csak felfestéssel jutalmazza a közönséget türelméért. Ő tehát felfestéseinek adja maximumát, a mi csak minimális élvezetet jelent. A hangos és hangtalan énekek közül *Fehér* azzal tünik ki, hogy neki legnagyobb hangja és legkisebb szerepe van ebben az operában.

még mindig nedvesek voltak, aztán szeliden azt kérde —

— Ugy e megértett?

— Teljesen.

Gondoltam, hogy ön meg fog érteni! Kiáltá vidáman, félíg nevetve és ismét elpirulva.

Mily különös, mondá, mintha saját magán csudálkozna, hogy én önnek mind ezeket elmondattam! Eszem ágában sem volt, hogy azt tegyem!

Nan néni borzasztólul meg volna botránkozva. Áldott jó lélek, én mindig megbotránkoztattam! Azt gondolom, hogy az ön próba ívei oldották fel a nyelvemet, mert valóságos irodalommal foglalkozó egyént soha sem ösmertem. Biztosra veszem, hogy ön ad nekem tanácsot, ha kérem — ugy e?

Természetes, hogy minden hatalmában álló segítségre számíthat, mondá Curzon őszinte szíveséggel — azonban ne gondolja, hogy azzal sokra megy. Ő maga is, ugy szólva csak kezdő. De „Nan néni” mit fog az ő tanácsához mondani? — tévé utánna mosolyogva, mint ha az ösmertetlen ladyról alkotott véleménye mulatnátna. Ez ismét meg fogja ötöt botránkoztatni — nem de?

— Oh, az ki van zárva, ha megösmerni önt! válaszolá Dora. És természetesen, hogy ösmerni fogja őt, mert meggyeztünk abban, hogy szomszédok vagyunk ugye? Tudja önnek látogatást kell tenni nálunk.

Ök mind a ketten — mellesleg szólva, mondtam önnek, hogy Flower a nevük? — mind a ketten szívesen látják önt, már csak azért is, hogy ma menedéket találjan a házánál és gondomat viseljen.

Felállott, kezét nyujtva, mely oly szilárd volt, a milyen kicsi. Curzon ur, részéről fogadja hálás köszönetemet az ígért segítségért! Biztosítom önt, hogy rem vagyok

Ugy látszik Voss darabja nem tudja felmelegíteni a közönséget. És nem is csoda. Bármennyire csodálják: mi magunk sem tudunk lelkesedni érte. Mikor először adták a Vigszínházban, foglalkoztunk már vele. Véleményünk most sem változott. *Szöke Katalin* jól van gigondolva, de nincs jól megcsinálva. A gigondolás korántsem olyan nagy érdem. Hiszen egy német népmesében épen így megvan ez. Andersen is megírta ezt nagyon szépen. Természetesen nem „Szöke Katalin” ezimen. Mert hiszen Szöke Katalin lehetne Barna Katalin is, ugy ha jobban tetszik Vörös Katalin. A czim mindenesetre rossz. Ez is hiba. A darabot azonban mégis érdemes megnézni *Fáy Szerénáért*, ki a czimszerepet fényesen játssa, érdemes megnézni a szép díszletekért és azért a villanyvilágításért, a mit görögüzzel pótolnak.

A *Gyimesi vadvírág* tegnapi előadása jóval mögötte maradt a darab tavalyelőtti előadásainak. Oktát nem fejtgetjük, mert süket fülekre találnánk. Annyi bizonyos, hogy nem *Szekely Irén*en mult. Ő sok ambícióval és kedvvel játssa a czimszerepet.

A délutáni előadásokról csak annyit, hogy *Nyáry* Bálintot a *Tekozló*-ban ugy játssa, mint Kainz; *Leővey* pedig Lóriót a *Nebántsvirág*-ban ugy játssa, mint — Leővey. Hogy melyik nagyobb dicséret, arra most tér szűke miatt nem terjeszkedünk ki. (b. á.)

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Kezdjünk hozzá!

Kolozsvár, jan. 8.

A hazai termelés és ipar pártolása érdekében fellendült mozgalom gyorsan és hódítva terjed minden körben. A magyarság erősödését lelkükön viselő s előhaladásáért küzdeni kész harcosok reményeit nagy mértékben növeli az, hogy a kereskedelmi miniszter a magyar termelés és ipar fejlesztésére és terjesztésére irányuló munkájában kimerítő teljes catalogust s e mellett szakcsoportok szerint külön kisebb szakjegyzékeket készült összeállítani s megküldeni a kereskedőknek és a fogyasztó közönségnek. Biztató reményeket kelt, hogy erős actióra készült az országos iparegyület, mely kitűnő szervezeteivel és jól beállított hivatalnok karával nagy sikereket vivhat ki.

De könnyű belátni, hogy a miniszterium nagy munkájának elkészítése hosszabb időt igényel. Az országos iparegyület pedig — bár irodájában kétségen kívül sokat fáradozhatik — eddig még nem világosíthatta fel és nem hívhatta fel a kereskedőket a magyar termelés és ipar forrásaira, sem a közönséget nem tájékoztathatta a beszerzési helyekről. Ezzel szemben ausztriai gyárakból és nagy elárusítóktól emével érkeznek csábító hirdetések s kereskedőinket külföldiek rábeszélő ügynökei uralkják. A mostani constellatiók olyan szellőt indítottak meg, mely a hazai ipar és termelés terjesztésére a legkedvezőbb hangulatot kelti. A lelkesedés általános és őszinte s hangosan int, hogy az alkalmat ragadjuk tüstökön.

Sürgősen meg kell indítani a cselekvést, bármí kis mértékben, a nagyobb actióra való

teljes elkészülés előtt is, nem azért, „ut saltem aliquid facere videatur”, hanem hogy a nagyobb actió utja-előkészítessék. Kicsiny csermelya nagy folyamok kezdete. A megindítás azországos iparegyülete is támogatás és buzdítás leendő. Aztán mit tudunk felelni az itt is, itt is felhangzó, őszinte lelkesedés szűke kérdésekre: mely magyar gyárosok állítanak elő kitűnő rumot, czukrot, papírt, szappant, gyertyát, posztót, női ruhaszöveteket? Feleletet nem tudunk adni, bár tudjuk, hogy van magyar termelés és magyar ipar. Ily kérdésekre nhamarabb tudnunk kell felelni. Bűnt követünk el, ha a felbuzdulást ellankadásban kihni engedünk.

Ezért így elismeréssel üdvözlöljük az Emkét, midőnaról értesülünk, hogy nem elégszik meg nagy actióra való előkészüléssel, hanem általa elhatározott nagyobb szabásu tervezet elkészülte előtt, ha egyelőre szűkebb körben is, megindítja a cselekvést. Mint már értesített, az érdeklődőkből rövid idő alatt értekezletet fog összehívni, hogy legyen alkalmunk mindenkiné a lelkesedés és kedvező hangulatútló jó gondolatát kifejezni s ezt a mozgalom harcosai felhasználhassák. Lesznet bizonynyal, kik néhány jó forrásra és beszerzési helyre már itt rámutatnak s felhívja a figyelmet. Az ilyenmü értekezletek csak blálói és terjesztői lehetnek az oly nagy tömme fogadott mozgalomnak. Örömmel illjuk, hogy az Emke a nagy catalogus elkészülte előtt s talán tervezett országos felró szótának kibocsátása előtt is gondosodni készül egy kisebb, legalább néhány jórast és beszerzési helyet magában fogló jegyzék összeállításáról s rövid felhívá mellett a kereskedők és közönség közt valóközzétételéről.

Dimidium facti, ut coepit, habet...

Incepe!

A brassóposztó.

Brassó, jan. 7.

Meglátogattam *Serg Vilmos* és társai posztó kereskedését s tömme értesültem, hogy a megrendelések, láma a hazai ipar és termelés érdekében akezió megindult, hazánk népesebb várából egymásra érkeznek. Hetvenkét darukülönböző színtű és minőségű kelmemintát hlam el magammal. Ilyen gazdag kelme rakt mellett külföldi kelméket rendelni, előtte megfoghatatlan.

A Schergyár kétszám munkást foglalkoztat.

Koós Ferencz.

Hazai czikok.

Tekintetes szerkesztő!

Van szerencsém becsesdomására hozni, hogy hazafias felszólalása követeiben, üzletemben a „Rozsahegy”-és „Dugac” vásznakat bevezettem.

Az első magyar nap és ernyő gyár goártmányait.

Budai festő gyárból kartés szateneket.

Abrahám Sándor

a „Versey”-nak tulajdonosa

Wesselenyi Miklós (hid) ua 10. szám.

MINDENFÉL.

Kolozsvár, január 8.

— **Városi képviselőválasztás.** Tegnapi tartották meg a választást első körletben. A szavazás délelőtt 9 ókor kez-

Ha ön egyedül lelik, mit jelent a kosár? Szerintem az olyan ember, a ta kutját nem tekintí társnak, egy reménytelenül elvesztett teremést Kérem, legyen ön szíves és mutasson be a lakóitársának!

— Isten bizony, az öreg ficáról teljesen megfeledektem!

Curzon nevetve fordul a belső felé, azonban, kezét a kilincsre téve, egyillan-tig megállott.

— Várjunk egy pillanatig, — mondá. Nem tudom, hogy kegyed ideges-e, rt kötelességemne tartom megmondani, ly az én társam nem kellemes külsejű, sőt inkább visszataszító.

— Ideges! Még nem láttam oly kutyt, melytől félttem volna! — kiáltá Dora.

— Jól van; ugy hát behívom! Azt gondolom, hogy itt kint csontot rág, itás, gyeride! — Fűtyölt. Bendigó!

— Hogy hívja? kérdé a leány.

— Bendigonak.

— Miért nevezte annak? kérdé Dora, nevetve.

— A kis gonosz olyan harezias tellemű. Ez az oka, ha ugyan van oka. Megpróbáltam szelidíteni és becsültre tenni, de hasztalanul. Azt gondolom, hogy a rében van. Hé, Bendigó!

— Lehet, hogy átváltozik és meér, mint a névrokona. De egy ilyen név ég arra, hogy a legjámborabb kutját harezssa tegyen! Hajlandó vagyok azt hinni, ly Bendigó a körülmények áldozata. Oh! kltá Dora, megváltozott hanggal és tekintetű és önkénytelenül hátra húzóda. Mondhatm, hogy ő egy érdekes példány!

(Folytatása következik.)

dődött és délután 4 órakor véget. Városi képviselőnek Merza Lajos kir. tanácsost, az Emke főpénztárost választották meg. Erdemesebb emberre nem is eshetett volna a választás, mint Merza Lajosra, ki egész életét a közigazgatásnak szentelte. Megválasztása csaknem egyhangú volt, mert Reimann Károlyra és Smiel Dávidra alig esett néhány szavazat.

— Személyválogás az osztrák-magyar bank kolozsvári fiókjánál.

Az osztrák-magyar bank kolozsvári fiókjánál a napokban jelentékeny személyi változások történtek. Ugyan is a bank igazgatósága a bank fiók itteni főnökét Sluk Sándor urat, ki öt éve áll a fiók intézet élén, s ez idő alatt a pénzpiazz igényeinek kielégítése körül mindig nagy jóakarattal járt el — innen áthelyezte a bécsi főintézethez, Lenk Gyula helyettes főnököt pedig szintén áthelyezte a budapesti főintézethez. A kolozsvári bankfiók főnök helyettesévé kinevezte László Gyula urat Szabadkáról, a ki azt megelőzőleg már hosszabb ideig volt a helyi fiók intézetnél, mint hivatalnok alkalmazásában. A bank fiók főnökévé a napokban nevezik ki a budapesti főintézethez egyik főhivatalnokát. Mindezen személyi változások e hó 15-én lépnek életbe.

— **Czetz tábornok ellátása.** Emlegettük, hogy Czetz János 1848—49-es honv. tábornok Széll Kálmán miniszterelnöktől évi ellátást nyert a múlt év augusztus havától kezdve. A tábornokot a m. é. őszén tüdő és mell hártya gyulladás, azután szemeit szürke hályog lepte meg, melyet operálni kellett. E bajok miatt most küldte el az erélye muzeumhoz a miniszterelnökhöz intézett kőszönnel iratát, a melyben a kolozsvári adóhivatalt jelöli meg, mint járandósága kifizető hivatalát. Érdekös, hogy a consulat az életben létező igazoló záradékát az erélye muzeum óhajára magyarul vezette rá a buenos-airesi konzul, csak a pecsét, melyen a két fejű sas díszel, magyar címer nélkül, idegen köriratú. A körirat szövege ez: Consulat-General I. cs. R. B'Autriche—Hongrie "Buenos Aires" Az erélye muzeum Czetz tábornok okmányait még a mai nap átküldötte Bély Ákos gr. Kolozsvármegye főispánjához felterjesztés végett.

— Dr. Haller Károly felolvasása.

Nagy közönség gyűlt össze tegnap délután a városháza közgyűlési termébe, hogy meghallgassa dr. Haller Károly miniszteri tanácsos felolvasását. A felolvasás az iparosokról szólt és így midán keltette fel az iparos osztály érdeklődését. *"Iparos polgártársaink a tükörben"*, a volt a felolvasás címe. Már ez is felkeltette az érdeklődést. — Hadd lássuk hát magunkat a tükörben! És Haller Károly feldarabát valóban érdemes volt meghallgatni. Iparos polgártársaink hibáit mutatta be olyan lelejtéssel, kedves, humoros felolvasásban, hogy örömmel hallgattuk és örömmel hallgattuk magunk az iparosok. A hibákat így mutatni fel, hogy Haller Károly tette: tüdős, hasznos dolog. Mert ezáltal nem a kigunyó, hanem a tanítás; mert az őszinte szó mellett a jóindulat, a szeretet melegt érezték. Dr. Haller Károly felolvasását, melyben az „Ellenzék”-nek a hazai ipar érdekében megindított nagyszabású akciójára is hivatkozott, nagy tetszéssel fogadták és végül megjelenezték a népszerű felolvasót. Az érdekes felolvasást lapunk mai tárczarovatába közöljük.

— Örömhír az unitárius papok-nak.

Az „Unitárius Közlöny” írja: A vallás és közokt. miniszter viz. karácsonyi akaráván szerezni szeretett főpásztorunknak, tíz lelkes részre, éppen karácsonyra kiutalt, a lelkes államsegélyt, összesen 8440 kor. 34 fillért. Ebből az összegből részesülnek a kidei, csegezi, tor. szentgyörgyi, dicső-szent-mártoni, bethlen-szent-miklósi, dombó, enikói, kálkai és kilyéni lelkészek. Legtöbbet a kidei és kilyéni fognak kapni. A segély a kolozsvári adóhivatalnál utalványoztatott ki és Kolozsvárt vehető föl. Mindenik lelkész külön értesítést fog kapni. Három kivétellel az összes folyamodásokhoz meg vannak adva a kívánt kiegészítő igazolványok, így hát az összes lelkészek megkapják a segélyt rövid idő alatt.

— **Kamara-zene.** Érdekesnek ígérkezik mai a szereplő egyéniségeknek fogva is a kolozsvári zeneconservatórium az idei második kamara estélye. Ma ugyanis a Kolozsvár zenei köreiben jól ismert és nagyra becsült Ruzitska-család fog tisztán egy zongora négyest, majd Kovács Kálmán és Taritzky Ferencz urak közreműködésével egy Mozart-féle zongora ötöst bemutatni. Mezei Mihály ur színházunk jeles tenoristája, Farkas Ö. Balassa Bálint operájából énekel a két leghatásosabb tenorsólt. A hangverseny a legközelebbi vasárnap este tartatik meg a városi vígadóban.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza,** hogy az államvasutak igazgatósága által csikós vászon, fűrdő szivar beszerzése, valamint az összegyűlt ócska vasneműk eladása iránt

kezdett hirdetések, továbbá a zágrábi üzletvezetőség által külföldi anyagok, az aradi és szombathelyi üzletvezetőségek által kavic termékek és tőrmelekké beszerzése iránt kiadott pályázatok a kamara irodájában megtekinthetők, hol részletes felvilágosítással is szolgálnak.

— **A királyi tábla évi működése és** ez évi beosztására vonatkozólag egy hosszabb cikket kaptunk délután. Az idő rövidsége miatt csak holnap közölhetjük.

— **Betörés.** Andrásofszki Samu Wes-selényi és Pap utca sarkán lévő mézár-székebe f. hó 5-én éjjel ismeretlen tettesek betörték s a mézár-székekből 20—25 frt. értékű húst elemezték. Ezt pár nappal megelőzőleg a Kis-szamos utcának Pap-utczára menő részén egy szabót vertek agyba-főbe s ha kiabálására az utcában lakók ki nem jönnek, elveszik óráját, ruháját s be dobja a Szamosba. Ilyen csendelőt van a Pap utca és szomszédos utcáiban.

— **Hét árvának.** Farkasné urnő 6 koronát adott a hét árvának. Rendeltetése helyére juttatjuk. További adományok özv. Tóth Józsefné kezéhez Kolozsvár, Külmonos-tor utca, 105 sz. alá intézendők. Napen-druck Edit és Megyesi Kálmán Budapestről 2 korona 30 fillért küldött. Pap Jenő Kolozs-várról 8 koronát juttatott kezünkhöz, mint Tompos Ignác ügyvéd Szilvester estén együtt volt társaság adományát.

— **Eljegyzés.** János József mérnök eljegyezte Lieszkovai Ördögy Ilonkát.

— **Megdrágult a lezke pénz.** Ertesítettnek az egyetemi hallgató urak, hogy az 1899—1900 tanév II-ik félévét kezdve az eddig megállapított 2 frt 10 kr beiratási díj helyett 5 korona; az óránként 1 frt 10 kr-ban megállapított lezkepénz helyett 3 korona lesz fizetendő.

— A hazafias Kassa városa.

Kassa város közönsége 400 ezer forintot egy gyönyörű színházat emeltetett. A színház a kassai dóm átellenében, a főutcán épült. A Ferencz József-térn nagyszabású muzeum épületet emeltek. Most azon fáradozik Kassa város polgársága, hogy egy honvédelmet létesítsen. Az ügy élén a polgármester és az ottani városi muzeum igazgatósága áll. A premontri rend hazafias lelkeszei kezét fognak a polgársággal és nagy lelkesedéssel munkálkodnak a honvédelmek megalkotásán. Tegnap délelőtt 11 órakor Kassa város tanácstermében a honvéd emlékmű létesítése érdekében gyűlést tartottak. A gyűlés elején az orsz. történelmi erélye muzeum öre, Kuskó István tolmácsolta a polgármester előtt a muzeum igazgatóságának örömet és lelkesedését a felett, hogy Kassa lelkes polgársága, a hazafias eszméknek, ily maradandó emléket állít. Már Kassa város muzeumának, melyet a szülő apróra meg-szemlélt, gazdag gyűjteménye is azt mutatja, hogy a város tanácsa, vezérferfi és polgársága érzékkel bír a tudomány és szépművészetek ápolása és terjesztése iránt.

A különböző szakba vágó tudományos gyűjtemények, valamint a vidéken ritka szép képtár ezt mutatják. A 48—49-es erélyek gazdag és kiváló történelmi értékkel bíró gyűjteménye pedig arról tesz tanúságtételt, hogy e város lakossága lelkében a hazafias érzés nem fellángoló szalmaláng, hanem maradandó alkotásokban nyilvánuló és soha ki nem alvó olyan tűz, melynek nemes lobo-gása át fogja hatni és lelkesedésre fogja serkenteni a késő unokák lelkét is. A gyűlés tagjaira jó benyomást tett a tört. erélye-muzeum figyelme és elismerő megemlékezése.

A muzeum öre az abauj-kassai honvéd-egylet kiváló elnökével, Róser Vilmos századosal is találkozott. Épen tegnap délelőtt tárgyalta a honvéd-egylet Kolozsvármegye által elfogadott Dézsy Albert hazafias javaslatát, az agg honvédek felkarolása ügyében. Sajnálattal fejezte ki a nagy idők e ma is energikus katonája, hogy a Budapesti Hírlapon kívül más fővárosi lap Kolozsvármegye e szép határozatát nem közölte.

Megbeszélték a honvédsegítési ügynek több részletét. A muzeum ör megtekintette a szép színházat, valamint a gazdag berendezésű felsőbb ipariskolát. Mindakét épület mására nagy szüksége volna Kolozsvárnak. Ezekről „Kassai képek” czim alatt közelebb-ről részletesebb tudósítást fogunk közre adni.

— 30 éves lap a Székelyföldön.

Megpróbáltatással, közönyös küzdve 30-ik évfolyamába lépett a Marosvásárhelyt jan. 1-től hetenként négyszer megjelenő „Székely Lapok”. A ki ismeri a vidéki viszonyokat, csak az tudja érdem szerint megbecsülni azt a küzdelmet, mit egy vidéki lapnak folytatni kell a körje csoportosult nehézségekkel. Sokkal nagyobb ez a küzdelem olyan helyen, hol mint a Székelyföldön, idegen nemzetiségek törekvésével szemben a szó legteljesebb értelmében vett irtó harcra kell folytatni a vidéki lapnak.

— **Hadgyakorlatok Bihar megyében.** A Nagyvárad értesítése szerint az 1900-ik évi hadgyakorlatok valószínűleg Biharvármegyében lesznek. A vezérkar előre-láthatóan február hónapban több nagyragu katonatisztet küld Biharvármegyébe, hogy terepszemlét tartsanak és stratégiai szempontból meggyőződjenek a terület alkalmas voltáról. A kiküldött tisztek jelentést tesznek a vezérkarnak és ha a területet alkalmasnak mondják, már a nyár elején megkezdődik a nagy hadgyakorlatokra való előkészü-

let. A tábor főhadiszállása Nagyváradon, vagy Margittán lesz. Ugy lehet, hogy a hadgyakorlatok alkalmából a király is ellátogat Biharvármegyébe.

Farsang.

A szépművészeti társaság pénztára javára febr. 3-án tartandó művészbiál rendezése arra kéri az elite mulatságok alakulában levő rendezőseket, hogy egymás érdekeinek kölcsönös biztosítása tekintetéből, a mulatságok napját szíveskedjenek egy meg-álapítani, hogy febr. 3-a előtt vagy után leg-alább 6—8 napra tűzessenek ki a farsangi vigalmak.

Mulatságok.

A kolozsvári helyőrség tisztikara a helybeli tiszti-kaszinó helyiségeiben az alábbi napokon tartandó estélyekre a közönséget meghívja:

Január 13-án táncestélyre;

Január 27-én Calicot-Dominó-estélyre;

Február 10-én táncestélyre;

Február 26-án bohóc-estélyre.

A január 27-én tartandó estélyre szíveskedjenek kék caliotban megjelenni, mely szövet ezen czélra Tamási főúri üzletében kapható. Február 26-án körjűk jelmezben vagy legalább valami tréfas jelvényvel megjelenni.

Az összes estélyek fél 9 órakor kezdődnek. A tartalékos tisztek külön meghívót nem kapnak. A rendező-bizottság.

„Tanítók háza” estély rendezésére alakult intéző bizottság tegnap az állami polgári leányiskola helyiségében gyűlést tartott, melyen előnk bemutatta a hangverseny műsorát. A művészi színvonalon álló műsor négy pontból áll, melyben közre működnek Párkas Ödön (zongora), Kovács Kálmán (hegedű) és Répár Andor (gordonka), Dono-gány Valéria (zongora szóló), Szaval L. Fái Szeréna, a kolozsvári nemzeti színház drámai primadonnája s énekel Vlassák Vilma opera énekesnő a kolozsvári nemzeti színház tagja. Ugyanezok mutatta be előnk a nagy rendező bizottság névsorát, mely 130 előkelő nevet foglal magában. Megállapították a belépő díjakat is, melyek a lehető legmérsékeltberekre szabattak.

A Tanítók Háza estélye iránt egy a városban, mint a vidéken is oly meleg érdeklődés tapasztalható, hogy ez alapon mindenki a legsebbe reményekre van jogosítva. Mi is a legmelegebben ajánljuk a Tanítók Háza ügyét mindenki figyelmébe, támogatásába, miután ennél nemesebb és hazafiasabb ügyet bizonyos, hogy nem támogattak. Vagy van-e annál nemesebb ügy, mint segíteni azokat gyermekeik nevelésében, kik egész életüket nyomorúságos viszonyok között és még nyomorúbb javadalmas mellett, a nemzet jövő reménykedés, ifjúságának nevelésére áldozták? De végeredményben nincs hazafiasabb ügy se! Mert ugyan van e hazafiasabb ügy, mint a nemzet szellemi erejét fejleszteni, növelni, életképességet biztosítani? Már pedig midőn a társadalom egyik intelligens osztálya gyermekeinek módot adunk arra, hogy magukat miveljék, kiképezzék a nemzet szellemi tökéjét növeljék, szóval, hazafias dologt cselekszünk! A Tanítók Háza nemzeti ügy, s így megérdemli, hogy mindenki a legmelegebb támogatásban részesítse.

Művészek bálja Kolozsvárt. Legszebb bálnak ígérkezik Kolozsvárt a művészek bálja. A kolozsvári festők, kik eddig télenre voltak kárhóztatva, nagy buzgalommal és nagy lelkesedéssel készülnek a bált egy felszerelni, hogy ott a művészet és a vidámság otthon legyen. Ők készítik sajátkezűleg a táncrendeket s így minden táncrend egy-egy emléke lesz a bálba hívó helyeknek. Ők rajzolják a sorsjegy képét, a miből a metzset fog készülni, sőt még plakátot is festenek.

A bál érdekessé tételéhez mozgósítani készülnek a művészet minden ágát. Megfog-nak jelenni a görög istenek, a római hősök, a különböző tréfas állati alakzatok, a jóslás, a spiritizmus, a hipnotizálás csodái rendre mind felvonulnak tánc közben. Az élénk mulatság a régi kolozsvári maszkos bálók kedélyes mulatságát vissza fogja varázsolni. A hangulat és társalgás feszelen lesz s a mulatságnak érdekességet fog adni az, hogy éj-félkor az álarczok felfödtenek s az ismeretlenek régi ismerősökké válnak.

Szépművészeti egyesület tárgysorsjátéka. A szépművészeti egyesület javára tervezett tárgysorsjáték ügye halad. Dunky fivérnek es. és kir. udvari fényképészek, valamint a Ferencz és társa fényképészeti cég felajánlotta, hogy a nyereménytárgyakhoz kiválóbb képekkel járul. Kuskó Istvánné urnő egy Petőfi szobrot ajánlott fel.

A bizottság műhimzéseket, tüfejtéseket vagy a porcellán festészet körébe tartozó tárgyakat is szívesen fogad nyereménytárgyakul.

A lutheránus kötéke február 17-ikén lesz a New-York szálloda földszinti termében.

Gyászrovat.

Özv. Kathonay Gáborné szül. szent-tamási Szalánczy Eszter A. Szováthan meghalt.

T. P. David Pál Ignác minorita rend áldozár, folyó évi január hó 8-án reggel 3 órakor életének 60-ik, szerzetességének 40-ik, áldozárságának 34-ik évében az Urban el-hunyt. Lelki tüdőért a szent mise áldozat f. hó 9-én d. e. 10 órakor fog az Egek Urának a rendház templomában bemutatni, melynek végeztével földi maradványa a közös sírkertben fog nyugalomra helyeztetni a föltámadásig.

Ilenczfalvi Szász Lajos, a szamosvölgyi vasut osztálymérnöke Dézsén meghalt.

Az „Ellenzék” panaszkönyve.

A hídelvei kisutoza.

A ki még ott nem járt, ott jöjjön el, de csak a Nagy-utca szegletéig az új ev. ref. templommal szemben. Tekintsen be a sárfészekbe, hol vendég marasztalónak nem kell elfűrészelni a tengelyt, mert az utkaparók főre gondoskodik róla, hogy onnan lágy időben ki ne kerülhessen a vendég.

E rengeteg sárba még a faláb is beragad. Pedig a lakók fizetnek utadót, köveket adót és még nem tudom mi száz cizmen szedett adót, de azért utcajók kövezést, tisztítást soha sem látott.

Kérnek a tek. városi tanácsot, küldenie ki fényes csizmájával egy kis sétára a tisztaság fő örét, a különben nagy forgalmu kis utcába, hogy ússzák ő is egy keveset a feneketlen sárban és gyönyörködjen ő is, hogy az ut járhatatlansága miatt minduntalan elakadnak a terhes szekerek; valóságos ember és állatkinzás folyott.

E.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósítása és sürgöny-levelei.

A szentesi mandátum.

Szentes, jan. 8.

Valóságos élethálharcz folyik a szentesi mandátumért. Eddig négy jelölt van:

Pázmándy Dénes (Ugron-párti),

Molnár Jenő (Sima jelöltje),

Dienes Márton (Kossuth-párti) és

Mezőfi Vilmos (Szocialista).

Dienes Márton támogatására szombaton este érkezett meg Budapestről Kossuth Ferencz, továbbá Endrey, Komjáthy és Leszkay, míg Pázmándy segítségére Visontai és Polónyi jöttek. Ugyanezzel a vonattal jött Sima jelöltje: Molnár Jenő dr. is.

A fogadtatásról Sima lapja a következőket írja:

A pályaudvaron nagy közönség várta Kossuth Ferenczet. Kíváncult a Sima pártja is Molnár elé, ki szintén ekkor érkezett.

Esti 6 órakor az I. 43-as. kör helyisége előtt ember ember hátán szorongott és a mikor 7 órakor Sima Ferencz vezetése alatt megindult a nép, végét nem lehetett látni a menetnek. A vasutnál alig tudott elhelyezkedni a nép. Sima Ferencz beszédet intézett a közönséghez és jelezte, hogy ugyanezen a vonaton érkezik Kossuth Ferencz is néhány orsz. képviselő társaságában, arra kérte a Molnár-párt híveit, hogy maradjanak nyugodtan, hallgassák meg Kossuth Ferenczet és a mikor beszédjét bevégezte, éljenek szeretett jelöltjüket, dr. Molnár Jenőt. Nem sokára megérkeztek a Kossuth-kör emberei is. A rendőrhatalóság intézkedése szerint a Molnár-pártiak a korláton belül, a Kossuth-pártiak pedig a peronon helyezkedtek el. Éljenek mindkét részről, de semmi kellemetlenkedés nem történt. Nem sokára óriási éljenek hangzott föl, mikor a vonat herobogott. Kossuth Ferencz azt hitte, hogy neki szól az éljenek és a mikor szóhoz jutott, azon kezdte, hogy meglepi ez a fényes fogadtatás. A Molnár-pártiak eget verő éljenek felelték és éltették Molnár Jenőt. Többet aztán nem is szólhatott Kossuth, hanem párfelének kíséretében kivonult a pályaudvarból. A Molnár-párt folytonosan éljenek és tüntetett jelöltje mellett. Megvárták, míg Kossuth Ferencz el-indult, csak akkor hozták elő a zászlót, rázúdították az indulót és megindult a néparadat. Soha annyi nép még a vasutnál meg nem jelent. Az izraelita templomnál járt már a közönség egy része, még mindig hömpölygött a vasutnál a nép. A piactéren Kossuth Ferenczék a Petőfi szállodában mentek föl, hieik lent sorakoztak. Az utcát keresztben lovas csendőrök zárták el. Hömpölygött a Molnár-párt közönsége, de utját állották a csendőrök. A kordont ártörte az áradat és a piactéren sorakozott a Molnár-párt. Gálly Sándor intézett beszédet a közönséghez, ugyanezok meg a szálloda erkélyéről Kossuth Ferencz beszélt. — A Molnár-pártiak a piactérről a szálloda előtt a kör helyisége felé tartottak és az éljenek elemértés erővel tört ki, a mire Kossuth Ferenczék bevonultak az erkélyről, hieik pedig szégyenkezve szétoszlottak. Gálly a zászlóval a szálloda elé ment, de a főkapitány és a csendőrség feltartóztatta, azután tovább vonultak a 43-as kör helyisége elé. Folytonosan éljenek a nép és tüntetett dr. Molnár Jenő mellett. Tizedreze sem fért be

a közönségnek a pártkör helyiségébe, a többiek a téren foglaltak állást. Folyton éltek Molnár és hallani akarták Sima Ferenczet, aki engedett a nép kívánságának és ajánlotta jelöltjét.

Szentes, jan. 8

A választási küzdelem rendkívül fölzgatta a kedélyeket.

A Sima-párt erőszakoskodása vasárnap délelőtt megakadályozta a Pázmándy Dénes érdekében ideérkezett Ugron-párti képviselőket, hogy a választó-gyűlésen szólhassanak.

Pázmándy délelőtt 11 órakor vonultak a piaczra, de miután Simákkal eddig nem sikerült egyezsége jutniok, a gyűlés nagy botrányval végződött.

Elsőnek Ugron Gábor akart a néphez szólni, de Sima, a ki táborával közvetlenül a szószek előtt foglalt állást, **nem engedte szóhoz jutni.** Vagy egy felőráig állt a széken, többször fogott a beszéde, de a tömeg mindannyiszor tulkiabálta.

Vége otthagytá a szószeket s utána Polónyi, majd Visontai próbáltak szerencsét, de hasztalan. A fellázított tömeg **nem engedte őket beszélni.**

Az ott időző képviselők rendkívül izgatottan tárgyaltak ezt a szózásszabadság ellen elkövetett csínyet. Hentaller képviselő ott a piaczon Polónyival együtt kijelentette, hogy **ha Molnár ilyen körülmények között beviszik a Házbá, onnan kiverik.** Ugron Gábor és képviselőtársai az erőszak elől a szálloda lépcsőjébe mentek és onnan beszéltek a néphez.

Gyilkosság Albertfalván.

Budapest, jan. 8.

Alig csillapodott le az erzsébfalvi gyilkosság okozta rémület, a pestvidéki törvényszékett újabb gyilkossági esetről értesítettek. A szűkszavú távirat annyit tudatott, hogy az éj folyamán a Budafokkal szomszédos Erzsébfalva köz-ségben két embert meggyilkoltak.

A távirat vétele után Bucz Lajos vizsgáldóbiró, dr. Szikszky és Andreánszky orvosok dr. Várady kir. alügyészszel együtt déli fél 1 órakor kimentek a helyszíni szemlét megtartani és a szükséges bonczolást megejteni.

A távirat híre kissé túlzott volt, a mennyiben nem két halottat, hanem csak egyet találtak, a másik áldozatot súlyos sérüléssel még az éj folyamán bevitték a fővárosi új Szent-János kórházba.

Dragovits Józsefnek a kutyavilla melletti vágóhid alkalmazottjának két fia volt az áldozat. Mind a két fiu egyik 30, a másik 19 éves hírhedt alakjai voltak Budafok és környékének. Nem volt korcsmai verekedés, a melynek kezdeményezői nem ők lettek volna. A legtöbb verekedés a szép Dragovits lányok miatt keletkezett. A két fivér, a kiket a leányok bűnös uton szerzett keresetükből részesíteni szoktak, többször összekocczant a leányok udvarlóival. Sylvester éjjelen és ily verekedés hősei voltak, a midőn azonban poruljártak, a mennyiben az udvarlók őket véresre verték.

Az éjjeli esetre közvetlen a Sylvester éjjeli verekedés szolgáltatott okot. A két fiu azzal távozott el szüleinek budafoki lakásáról, hogy átmennek Albertfalvára megizzasztani néhány embert.

Este 8 órakor bevetődtek az Albertfalván levő Glatz István féle vendéglőbe Minder nevű barátjukkal. Borozgatni kezdtek s a második liternél odaszóltak a korcsmárosnak, hogy nekik ma még pofon kell verni valakit.

Az albertfalvi fiatalság értesítve lön a két fiu szándékáról, és midőn ezek vendéglőből távoztak a villamos vasut kerítése alól vagy 10 ember botokkal ezekre támadtak.

A két testvér a vendéglőbe vissza akart futni, de utközben elérték őket. Iszonyu küzdelem volt, a melynek vége az lett, hogy a két testvér véres fövel eszméletlenül rogyott össze az utca sárába.

Dragovics József több mint 30 sebből véresen eszméletlenül fekvő őcsce Rudolf összevert koponyával holtan fekvő. Mindkettőt beszállították budafoki községhezba.

A rendőrség ma már 5 embert letartóztatott vizsgálati foglyul.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Magyar királyi dohánygyár igazgatósága Kolozsvárt.

4188—1899.

18. 2—3.

Árlejtés.

Alólírt m. kir. dohánygyár 1900 február hó 1-től kezdődő három évre szükséges gáziprszén (coaksz) szállítási biztosítása céljából ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Évi körülbelüli szükséglet **300,000** kgr.

Fentartja magának az igazgatóság a jogot, hogy kiirt meny-nyisegnél kevesebbet vagy többet rendelhessen.

A szállítási határidőre valamint általában a szállításokra nézve az „általános szállítási feltételek”, melyek a dohánygyári igazgatóságnál megtekinthetők, mérvadók.

Ajánlatokban határozottan kiirandók, hogy bányá- vagy gáz-írszén szállításra vállalkozik-e.

Az egységár betűvel és számmal irandó ki s a kolozsvári m. kir. dohánygyárba bérmentett szállítással számítandó.

Ajánlatok 1 koronás bélyegjeggyel látandók és legkésőbb **1900 évi január hó 22-én d. e. 10 óráig** nyújtandók be az igazgatósághoz, a mely időben az ajánlatok bizottságilag felbontatni fognak.

Az ajánlatokhoz a kívánt egy évi összeg után 5 százalékos készpénz, vagy biztosítékra alkalmas állampapír vagy kir. pénztárnaknál letett biztosíték összegéről szóló pénztári nyugta melléklendő s megjegyeztetik, hogy elkészen beérkezett, vagy távirati uton tett, vagy végül oly ajánlatok, melyekhez bányapénz, vagy annak letettét igazoló nyugta csatolva nem lett figyelembe vételni nem fognak.

A letett bányapénz a szállítási szerződés megkötése után óvadékkul fog szolgálni.

Az ajánlatok el vagy elnem fogadására nézve az értesítés határidőhöz köve nincsen.

Kolozsvár, 1900. január hó 2-án.

M. kir. dohánygyári igazgatóság.

Sz. 2011—99.

19. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-városi kir. járásbíró 1899 évi VI. 1599-1 számú végzésével dr. Nyerges Zsigmond ügyvéd által képviselt Jován János és neje szül. Péterfi Zsuzsa felperesek részére Uhrin Endre alperes ellen 4000 frt követelés és járulék erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1899. év november hó 13. napján lefoglalt 718 frtba becsült ingóságokra a kolozsvár-városi kir. járásbíró VI. 1599-2—1899. számú végzésével az árverés elrendeltét, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kolozsvárt, Unio-utca 12. sz. házban leendő megtartására határidőül **1900. évi január hó 11. napján délelőtt 10 óráig** tűztetik ki, mikor a bíróságilag lefoglalt bu-
torok, átvány, különféle ruhaszövetekből álló ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az előírt végrehajtás megkezdését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna; és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1881. évi LX. t. cz. 112. §. értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdése előtt alólírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi december hó 20. napján.

Ligeti József,
kir. bírósági végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Unio-utcai zálogkölcson intézetemben összegyűlt tárgyak, u. m.: ruhaneműk- és más ingóságok, továbbá: ékszer- és egyéb érték-tárgyak, melyek **Szeptember hó 1-ig végéig lejártak**

f. hó 12-én d. e. 9 órától este 6 óráig

nyilvános árverésen elfognak adatni.

A kolozsvári zálogkölcson intézet tulajdonosa.

13. 1—1.

KITÜNŐ ALKALOM!!

Üzlet felhagyás!!!

Van szerencsém a nagyérd. közönség becses tudomására hozni, hogy jóhírnévű **borüzletessel** teljesen felhagytam egészségem meggyengülése miatt. Ennélfogva borkészletemet úgy kicsinyben mint nagyban **leszállított áron** elárulom.

Sauvignon gr. Teleki László Gyula krakkói termése 0.7 lit. eddig 1-20 most f. 1.00.

Sombor Konec Albert magyar-igeni termése 0.7 lit. f. 1.00.

Sombor gr. Teleki Domokos cselnai termése 0.7 lit. f. 0.80.

Kitűnő Rizling mezősegi 0.7 lit. eddig 0.70 most f. 0.60.

Kitűnő Leányka hegyaljai 0.7 lit. eddig 0.70 most f. 0.60.

Carbenet br. Horváth Ödön termése 0.7 lit. eddig 1.20 most f. 1.00.

Carbenet gr. Teleki László Gyula krakkói termése 0.7 lit. eddig 1.00 most f. 0.80.

Fecsenye bor gr. Teleki László Gyula krakkói termése egy lit. eddig 0.80 most f. 0.70.

Kitűnő I. oszt. Szinbor egy liter f. 0.50.

Kitűnő magyarigeni Szinbor egy liter f. 0.46.

Rácürmös friss csapolású egy liter f. 0.50.

Nagyobb vételnél még nagyobb árkedvezmény!

Szíves pártfogást kér

Walton Ede

Telefonszám 419.

Jókai-utca 2. sz.

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!!

Bebizonyult tény, hogy a **vastag száraz hántott tűzifa** úgy a konyhában, mint a fűtésre legalkalmasabb, mert csak is fiatal és ép fa használtatik hántási czélokra s annak tüzelő anyaga több és értékesebb, mint akármelyik fanemnek.

Annak dacára, mint cserkéreg termelő, a hántott tűzifát sokkal olcsóbb árban adhatom, mint akármelyik fakereskedő, — mert czélom csak termelt hántott tűzifát értékesítése, nem pedig annak kereskedése, eszerint a babuczi erdőben általam verőéves oldalban termelt jöminőségű elsőrendű vastag száraz hántott tűzifából teljes 4□ méter, házhoz szállítva **11 frtért** nálam Nagy-utca **41.** szám alatt megrendelhetők.

Mintak Nagy-utca **41.** szám alatt megtekinthetők.

Nagyobb megrendelésnél árengedmény! 1245. 4—10.

Tisztelettel **Stotter Jakab**

Telephon szám 287.

mint Schmidl és Ungar bpesti cserkéreg-termelő cég erdélyrészi képviselője.

Uj nagy kenyérsütőde!

a hol mindennap négyszer friss kenyér kapható, jó barna (buza) kenyér **20, 40 és 60 kr.** darabonként.

Finom **czőkös pesti kenyér 20, 30 és 40 kr.** darabonként. Súly szerint is kapható. — Kívánatra házhoz szállítva!!

A vásártérekén a sátrakat cégétábla jelzi!!!

■ ■ ■ Kőfalsori szappan-utca **13. szám.** ■ ■ ■

1182. 10—10.

Angi testvérek.

Tiszta kezelés!

Tiszta kezelés!

Specialista SERV-KÖTÖKBN.

A Kelelei-féle cs. és kir. szab. sérvkötő a legtöbb esetben, nem csúszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és el-
távolítja az eddigi sérvkötők hiányát.

Árak

egyoldalú 6 frt

kétoldalú 12 frt

Gyáramban (alapított 1878) készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, járó és nyújtógépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer); orthopadiai fűzők, haskötők, görseharisnyák és mindenféle gummiáruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl.

KELETI J. orvos sebészeti, mű- és kötő-szer-gyáros.

Budapest, IV. Korona-herceg-utca 17.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

1098. 9—16.

SZILÁGYI ELEONORA

Liqueur, Puncs-szesz és Rumgyára Kolozsvárt, belmagyar-utca 27. Telefon 239.

1250. 3—25.

Alapított 1832.

Van szerencsém a n. é. közönség tndomására hozni, hogy gyáramat áthelyeztem

Belmagyar-utca 27-ik szám alá

a hol elismert kitűnő saját gyártmányaim nagyban és lepecsételt egyes üvegekben kaphatók.

Újévi ajándékkul a legfinomabb Liqueur, Puncs-szesz és Rum díszes üvegekben. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Gyártmányaim, a gyári telepem kivül kaphatók minden elsőrangú fűszerüzletben, valódi csak az, melyeken czéggemmel el-
látott vignetta van.

Tisztelettel

SZILÁGYI ELEONORA liqueur, puncsszesz és rum-gyár.

Sárga János ékszerész és órás Kolozsvárt,

Üzlet: Wesselényi Miklós-utca 11. sz. Műhely: Szép-utca.

Készít ékszereket a legszebb kivitelben.

Nagy raktár a legújabb- és legizlésebb ékszerekből, ezüst-nemüekből, arany- és ezüst, aczél órákból, valamint fali inga és ébresztő órákból.

Megvesz a teljes értékben arany és ezüstnemüket, vagy új aruval becserél.

Ékszer- és órajavítások pontosan jótállás mellett!

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve!

1122. 26—100.

18 karatos finom arany jeggyűrűk.

Ny. Magyar Mihály „Ellenzék” nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utca 23. sz. alatti. Telefonszám 233.